

Gerechtshof Amsterdam

Zaakkenmerk: 200.1919.713/01

Datum: 6 maart 2018

AKTE TOELICHTING FINANCIËLE ASPECTEN
COLLECTIEVE ACTIE STICHTING FORTISEFFECT

Inzake WCAM-verzoek van:

1. AGEAS SA/N.V.
('Ageas')
Advocaten: mrs. H.J. de Kluiver,
D. Horeman en J.W.M.K. Meijer
 2. VERENIGING VAN
EFFECTENBEZITTERS
('VEB')
Advocaat: mr. P.W.J. Coenen
 3. DRS BELGIUM CVBA
('Deminor')
Advocaat: mr. K. Rutten
 4. STICHTING INVESTOR CLAIMS AGAINST
FORTIS
('SICAF')
Advocaat: mr. J.H.B. Cruicq
 5. STICHTING FORTISEFFECT
('Stichting FortisEffect')
Advocaat: mr. A.J. de Gier
 6. STICHTING FORSETTLEMENT
(de 'Stichting')
Advocaat: mr. M.H. de Boer
-

INHOUDSOPGAVE

HOOFDSTUK 1	INLEIDING	3
1.1.	Inleiding	3
HOOFDSTUK 2	STICHTING FORTISEFFECT: STRUCTUUR INITIATIEF EN ORGANISATIE.....	3
2.1.	Structuur initiatief/organisatie	3
2.2.	Structuur financiering	5
2.3.	Structuur model dekking (kosten) financiering.....	7
2.4.	Werkelijk gerealiseerde baten – grotendeels nog onzeker.....	8
HOOFDSTUK 3	ACTUELE FINANCIËLE ASPECTEN.....	9
3.1.	Overzicht kosten en baten 2008 - 2020	9
3.2.	Toelichting bedragen	10
HOOFDSTUK 4	ONTPLOOIDE ACTIVITEITEN / REDELIJKHEID OPBRENGST	12
4.1.	Verrichte werkzaamheden	12
4.2.	Soorten kosten	13
4.3.	Nog te verrichten werkzaamheden.....	14
4.4.	Adstructie redelijkheid baten - Financiële aspecten en risico's.....	14
4.5.	Professionele financiering vereist – ongeacht organisatiemodel	15
4.6.	Conclusie	16
HOOFDSTUK 5	CONCLUSIE	16

HOOFDSTUK 1 **INLEIDING**

1.1. **Inleiding**

- 1.1.1.1. Uw Hof heeft bij tussenbeschikking d.d. 5 februari 2018 kenbaar gemaakt dat alle belangenorganisaties nadere informatie dienen te verschaffen over:
- a) De gemaakte en nog te maken kosten;
 - b) De ontvangen en nog te ontvangen vergoedingen, uit welke hoofde ook;
 - c) Overige informatie die dienstig is om het financieringsmodel inzichtelijk te maken van de direct of indirect bij de schikking betrokken (rechts)personen.
- 1.1.1.2. Voorts heeft uw Hof aangegeven dat ze in algemene zin nader geïnformeerd wenst te worden over financieringsmodellen die gangbaar zijn, de voor- en nadelen daarvan, alsmede de vergoedingen en winstopslagen die marktconform zijn. Een en ander dient er (onder meer) toe om nader te kunnen bepalen wat een redelijke vergoeding voor belangenorganisaties is, in verhouding tot de risico's die zij lopen.
- 1.1.1.3. Stichting FortisEffect verstrekt die nadere informatie hieronder conform de hiervoor opgenomen inhoudsopgave.

HOOFDSTUK 2 **STICHTING FORTISEFFECT: STRUCTUUR INITIATIEF EN ORGANISATIE**

2.1. **Structuur initiatief/organisatie**

- 2.1.1.1. Stichting FortisEffect is opgericht in 2008 en richt zich enkel op het verkrijgen van compensatie voor gedupeerden inzake de kwestie Fortis. Aanvankelijk heeft ze zich gericht op zeven (7) wederpartijen;¹ later heeft ze zich beperkt tot Ageas en de Staat der Nederlanden.
- 2.1.1.2. Van zichzelf heeft Stichting FortisEffect niet de beschikking over de financiële middelen die nodig zijn om de werkzaamheden te verrichten zoals die door haar zijn verricht en die ze nog verricht. In de loop van het dossier heeft Stichting FortisEffect op een aantal wijzen in die middelen voorzien.
- 2.1.1.3. Aanvankelijk zijn de activiteiten gefinancierd door bijdragen van derden (w.o. deelnemers). In 2009 bleek die aanpak financieel niet meer toereikend.

¹ De Staat der Nederlanden, het Koninkrijk België, de Federale Participatie- en Investeringsmaatschappij N.V. te België, Fortis N.V., Fortis Bank (Nederland) N.V., De Nederlandsche Bank N.V. (DNB) en de Stichting Autoriteit Financiële Markten (AFM).

- 2.1.1.4. Om die reden zijn de mogelijkheden voor een alternatieve financiering onderzocht. In 2009 zijn daartoe afspraken gemaakt met de externe (proces)financier JUST Legal Finance B.V. ('JUST').
- 2.1.1.5. JUST is een Nederlandse (proces)financier wier core business bestaat uit het financieren en ondersteunen (met financiële middelen en/of services) van collectieve initiatieven inzake verhaal van massaschade, vooral in de financiële sector. Ze legt zich toe op het verstrekken van middelen en zekerheden aan dat soort initiatieven in de vorm van financiering en/of ondersteunende diensten, teneinde die initiatieven mogelijk te maken en de kwaliteit en continuïteit van belangenbehartiging te waarborgen.
- 2.1.1.6. Voorbeelden van dossiers waar JUST verder bij betrokken is zijn:
- a) Nationale-Nederlanden (Wakkerpolis);
 - b) ASR (Wakkerpolis);
 - c) Achmea (Wakkerpolis);
 - d) Homburg (Stichting Homburg Beleggers) (afgewikkeld);
 - e) Eureffect (Stichting SpiritClaim) (afgewikkeld);
 - f) Lehman Brothers (IAMEX) (afgewikkeld).
- 2.1.1.7. Sinds 2009 verschaft JUST aan Stichting FortisEffect financiering en middelen, om de continuïteit van de activiteiten van Stichting FortisEffect te kunnen waarborgen. De financiering heeft twee vormen:
- a) JUST draagt zorg voor alle operationele en backoffice-activiteiten; Stichting FortisEffect heeft zelf geen kantoor, medewerkers en/of faciliteiten; de daarmee gemoeide kosten worden door JUST geïnventariseerd en geregistreerd als verschaft financiering aan Stichting FortisEffect;
 - b) Externe diensten worden door JUST ingekocht en betaald. Bijvoorbeeld alle kosten van juridische bijstand. Ook die kosten worden door JUST geregistreerd als onderdeel van de verschaft financiering.
- 2.1.1.8. Onderdeel van de wijzigingen is ook dat JUST sindsdien bestuurder van Stichting FortisEffect is. Het initiatief wordt sinds 2009 volledig door haar uitgevoerd.
- 2.1.1.9. Ter verklaring van deze (relatief eenvoudige) governancestructuur wijst Stichting FortisEffect erop dat zij is opgericht in 2008 en dat de financieringsafspraken zijn gemaakt in 2009. Die afspraken sloten destijds geheel aan bij de regelgeving in dat tijdsgewricht en de destijds geldende tekst van artikel 3:305a BW.
- 2.1.1.10. In de in 2009 gestarte Rechtbankprocedure heeft een toets op de voet van artikel 3:305a BW plaatsgevonden, naar aanleiding van de betwisting daarvan door verweerders. De Rechtbank heeft Stichting FortisEffect ontvankelijk verklaard als organisatie in de zin van art. 3:305a BW. Dat oordeel is in 2014 bevestigd in de

procedure bij het Hof: ook daar hebben verweerders zich erop beroepen dat Stichting FortisEffect niet zou voldoen aan de normen van artikel 3:305a BW, maar uw Hof heeft dat beroep verworpen en Stichting FortisEffect ontvankelijk geacht als organisatie in de zin van art. 3:305a BW.

- 2.1.1.11. Er is geen sprake van dat de belangen van de gedupeerden niet voldoende gewaarborgd zijn. Integendeel, juist de nauwe betrokkenheid en de aanzienlijke risicobereidheid van (proces)financier JUST heeft ervoor gezorgd dat de continuïteit van Stichting FortisEffect en haar belangenbehartiging gewaarborgd is gebleken en dat het onderhavige resultaat is behaald. Zoals hierna in § 2.2.1.4 nader wordt toegelicht, is door Stichting FortisEffect tegen de stroom in een zeer groot risico genomen om de kostbare procedure over de situatie in september/oktober 2008 tot aan de Hoge Raad voort te zetten, ook na het afwijzende vonnis van de Rechtbank. Het is uitgesloten dat een andere belangenorganisatie die niet op een financier kon vertrouwen die bereid was zoveel risico te nemen, de procedure zou hebben kunnen voortzetten. In dat geval hadden gedupeerden vrijwel zeker geen vergoeding tegemoet kunnen zien voor in ieder geval periode 3 zoals gedefinieerd in de schikking.

2.2. Structuur financiering

- 2.2.1.1. Gezien de risicovolle aard van de activiteiten van Stichting FortisEffect, is de door JUST ter beschikking gestelde financiering te zien als een hoog-risico dragende investering.
- 2.2.1.2. De financieringsbereidheid is opgedeeld in periodes en gekoppeld aan toetsingscriteria. Zo is het budget en zijn de voorwaarden aangepast naargelang belangrijke positieve en negatieve ontwikkelingen, zoals:
- a) Het afwijzende vonnis van de Rechtbank d.d. 18 mei 2011;
 - b) Het incident bij het Hof Amsterdam d.d. 23 oktober 2012;
 - c) Het gedeeltelijk toewijzende (tegen Ageas) en gedeeltelijk afwijzende (tegen de Staat) arrest van het Hof Amsterdam d.d. 29 juli 2014;
 - d) De start van de schikkingsonderhandelingen;
 - e) De schikking van 14 maart 2016;
 - f) De ongegrondverklaring van het cassatieberoep door de Hoge Raad voor wat betreft de Staat d.d. 30 september 2016;
 - g) De afwijzende beslissing van uw Hof d.d. 16 juni 2017;
 - h) De nieuwe schikking d.d. 12 december 2017.
- 2.2.1.3. Deze 'tussentijdse meetpunten' zijn van belang voor de periodieke herziening van de financieringsbereidheid. Het negatieve Rechtbankvonnis van 18 mei 2011 is bijvoorbeeld een belangrijk beslismoment geweest. De VEB voerde destijds een

vergelijkbare procedure,² kreeg ook een afwijzend vonnis en heeft daarvan geen beroep ingesteld (maar zich toegelegd op andere aspecten in het dossier).

- 2.2.1.4. Stichting FortisEffect heeft wel hoger beroep ingesteld. Het continueren van die procedure – tegen hoge kosten en risico's – vormt in dit gehele dossier en vormde bij de totstandkoming van de schikking een belangrijk element: de winst van Stichting FortisEffect bij uw Hof d.d. 29 juli 2014 (ten bate van alle Fortis-beleggers) was voor Ageas een reden om (voor het eerst) een voorziening (van € 130 miljoen) in haar boeken op te nemen.³ Voorts is ze een belangrijke reden geweest voor het tonen van meer schikkingsbereidheid, hetgeen uiteindelijk heeft geleid tot de voorliggende schikking.
- 2.2.1.5. De financieringsvoorwaarden zijn op hoofdlijnen de volgende:
- a) De te plegen investering is begroot op € 400.000 per jaar, met een vooraf verwachte looptijd van acht (8) jaar, gelet op de kwaliteit en intensiteit van het verweer. De werkelijke omvang van de financiering heeft afgehangen af van de grootte van de exploitatietekorten ieder jaar, omdat er deels ook andere baten zijn geweest (bijdragen derden, waaronder deelnemers). Voorts is inmiddels bekend dat de acht jaar ruimschoots wordt overschreden, waardoor ook de voorziene financieringstermijn fors wordt verlengd.
 - b) Gedurende de looptijd van de financiering wordt bij gebreke aan middelen geen rente betaald.
 - c) Stichting FortisEffect heeft de verplichting om zich in te spannen om baten te genereren om de gemaakte kosten te kunnen terugbetalen, vermeerderd met rendement op de investering.
 - d) Het risico van een exploitatietekort, gedurende het dossier maar ook (gecumuleerd) bij de afloop, is ook volledig voor rekening van JUST.
 - e) Aan de andere kant: een eventueel exploitatieoverschot komt als aflossing en vergoeding voor de financiering, de rente en de gelopen risico's volledig ten goede aan JUST.
- 2.2.1.6. De financiering van de activiteiten en de afspraken daarover staat los van de voor beleggers te bereiken resultaten. Alle beleggers profiteren van de eventuele resultaten (waaronder het arrest van uw Hof van 29 juli 2014). In geval dat tot een vergoeding leidt (op grond van een vonnis of op grond van een schikking), komt die volledig toe aan de beleggers. Daarbij geldt voor deelnemers van Stichting FortisEffect dat zij de hierna te bespreken overeengekomen resultaatsafhankelijke vergoeding aan Stichting FortisEffect verschuldigd zijn.

² Met als belangrijkste onderwerp: de 'nationalisatie' van de Nederlandse onderdelen van het toenmalige Fortis door de Staat der Nederlanden d.d. 3 oktober 2008 en de voorlichting aan de markt in de dagen daaraan voorafgingen.

³ <https://www.ageas.com/nl/newsroom/gereguleerde-informatie-ageas-gaat-cassatieberoep-tegen-arrest-van-gerechtshof>

2.3. Structuur model dekking (kosten) financiering

2.3.1.1. Teneinde (zoveel mogelijk) zekerheden te genereren dat de gepleegde investering met rendement kan worden terugbetaald, zijn door Stichting FortisEffect in 2009 en later de volgende voorzieningen getroffen:

- a) Met alle deelnemers worden Overeenkomsten van opdracht gesloten. Die overeenkomsten beschrijven wat deelnemers van Stichting FortisEffect kunnen verwachten. In feite is het een incasso-opdracht, zoals die ook op individuele basis zou kunnen worden gesloten in niet collectieve zaken.
- b) De overeenkomst vormt voor de deelnemers een waarborg op kwaliteit: het is professionele dienstverlening die aan alle civielrechtelijke/contractuele maatstaven dient te voldoen.
- c) De deelnemers betalen niets voor de dienstverlening, ook niet voor de juridische kosten.
- d) De deelnemers zijn enkel een beperkte jaarlijkse bijdrage in de administratiekosten verschuldigd. Aanvankelijk was deze bijdrage € 39, in 2014 is deze verlaagd naar € 24,50.
- e) De achterban van Stichting FortisEffect van thans 13.811 beleggers is in de loop van de tijd ontstaan en vooral sterk gegroeid in de periode na het arrest van 29 juli 2014.
- f) Met de deelnemers is overeengekomen dat ze ingeval van resultaat een deel van de compensatie (22,5%) aan Stichting FortisEffect voldoen als vergoeding voor de verrichte en nog te verrichten werkzaamheden over de gehele periode (inmiddels bijna tien jaar en naar verwachting ca. 12 jaar).
Nota bene: Na het bereiken van de schikking met Ageas in maart 2016 is dit percentage door Stichting FortisEffect uit eigen beweging meer dan gehalveerd en verlaagd naar 10% (zie verder § 2.3.1.3.).
- g) De enige andere potentiële (maar onzekere) inkomstenbron is het – in geval van een schikking - bedingen van een vergoeding voor gemaakte kosten en genomen risico's bij verweerders.
- h) Theoretisch is er nog de potentiële baat van een proceskostenveroordeling, maar gezien de hoogte daarvan is het belang daarvan verwaarloosbaar.

2.3.1.2. Het met de deelnemers overeengekomen percentage aan resultaatsafhankelijke vergoeding bevindt zich aan de onderzijde van de bandbreedte die in de branche gangbaar is. Het is Stichting FortisEffect bekend dat de andere belangenorganisaties in hun aktes uitvoerig informatie aan uw Hof zullen verschaffen omtrent gebruikelijke verdienmodellen in de markt, waaronder de gangbare percentages zoals die bij wijze van die contingency fee met cliënten/deelnemers worden overeengekomen ter dekking van de kosten, de rente en de funders fee voor de

risico's. Ter voorkoming van overlap verwijst Stichting FortisEffect uw Hof graag naar die toelichtingen.

- 2.3.1.3. Als gezegd is na de schikking van maart 2016 het percentage van 22,5% door Stichting FortisEffect, vanwege de bij Ageas bedongen bijdrage in de kosten, eenzijdig verlaagd naar 10%. De verlaging is eigenlijk nog groter, omdat Stichting FortisEffect daarbij aan haar deelnemers toezegt dat ze hen (op haar kosten) (desgewenst) ook zal ondersteunen bij het opvragen en verifiëren van bewijsstukken, de indiening van de claims, de communicatie met de Claims Administrator, de controle van de te ontvangen compensatie e.d.

2.4. Werkelijk gerealiseerde baten – grotendeels nog onzeker

2.4.1. Prognose baten bij de (her)start van het initiatief in 2009

- 2.4.1.1. Aan het begin van de investeringsperiode was voor Stichting FortisEffect volstrekt onzeker **1)** of en zo ja **2)** hoeveel baten er mogelijk zouden kunnen worden gerealiseerd om de (kosten van de) investering te dekken. Die onzekerheden gelden beide potentiële bronnen van baten: zowel de mogelijke vergoeding van zijde verweerders en als eventuele baten uit hoofde van de resultaatsafhankelijke vergoeding.

- 2.4.1.2. Wat de mogelijke vergoeding van verweerder(s) betreft:

- a) Als de procedures verloren worden, dan is er in het geheel geen baat'
- b) Een mogelijke proceskostenveroordeling bij winst is, gezien de hoogte van de kosten, een verwaarloosbare baat;
- c) Betaling van een vergoeding door verweerders ingeval van een schikking is onzeker en afhankelijk van de bereidheid van de verweerder om daar afspraken over te maken.

- 2.4.1.3. Wat mogelijke opbrengsten uit hoofde van de overeengekomen resultaatsafhankelijke vergoeding betreft:

- a) Het is (in 2008 en ook alle jaren daarna) onzeker of er (ooit) sprake zal zijn van resultaat;
- b) Vooraf is onbekend hoeveel deelnemers zich zullen aansluiten;
- c) Vooraf is onbekend welke schade deelnemers geleden hebben (en hoe die moet worden berekend);
- d) Men weet niet welke schadevergoeding de deelnemers bij resultaat kunnen ontvangen. Daar komt pas meer zicht op bij winst of bij het treffen van een schikking – en dan nog kan het een forse tijd kosten voordat er concrete getallen per individu duidelijk worden;
- e) Aldus is het vooraf niet bekend waar de resultaatsafhankelijke vergoeding al dan niet over berekend gaat worden;

- f) Het is niet zeker of men in staat zal zijn om de vergoedingen volledig te innen; bij groepen van (tien)duizenden consumenten uit 47 verschillende landen ligt dat beduidend gecompliceerder en is dat veel onzekerder dan gemiddeld.

2.4.2. Prognose baten in geval van definitief worden schikking

- 2.4.2.1. Het hiervoor geschetste probleem bestaat tot op de dag van vandaag. Weliswaar weet Stichting FortisEffect hoeveel deelnemers ze nu heeft en kent ze de inhoud van de schikking (en dus de in potentie te ontvangen compensatie in het algemeen), maar dat is niet genoeg:
 - a) Ten eerste besluiten de deelnemers zelf of zij de aangeboden schikking van Ageas zullen accepteren. Die bevoegdheid ligt niet bij Stichting FortisEffect, maar is contractueel bij de deelnemers gelaten. Stichting FortisEffect wil de verantwoordelijkheid van 13.811 van dat soort individuele besluiten ook niet dragen.
 - b) Stichting FortisEffect beschikt over geverifieerde bewijsstukken van slechts 822 van de 13.811 deelnemers. Voor de overige deelnemers dient de verificatie van de bewijsstukken en de daaruit volgende compensatie en resultaatsafhankelijke vergoeding nog plaats te vinden.
- 2.4.2.2. Hoe onzeker dit alles ook is, Stichting FortisEffect heeft in de Bijlage 2 een overzicht opgenomen van de baten die zij inschat te genereren als de schikking definitief zou worden. Dat overzicht is gebaseerd op een gunstig scenario voor FortisEffect (qua opkomst en betaling) en op de voorlopige gegevens die ze heeft van de genoemde 822 deelnemers. Onder de aanname dat die gegevens representatief zijn voor de overige 13.811 deelnemers, heeft ze dat geëxtrapoleerd. Dat leidt tot een voorlopige inschatting van baten inzake de resultaatsafhankelijke vergoeding ter hoogte van € 3.495.909.

HOOFDSTUK 3 ACTUELE FINANCIËLE ASPECTEN

3.1. Overzicht kosten en baten 2008 - 2020

3.1.1. Overzicht t/m jaareinde 2017

- 3.1.1.1. Stichting FortisEffect verstrekt middels Bijlage 1 een overzicht en specificatie van de financiële aspecten inzake het door haar genomen initiatief inzake 'Fortis', gebaseerd op het uitgangspunt dat de schikking verbindend wordt verklaard. Daaruit blijkt het volgende:
 - a) De kosten van het initiatief over de periode 2008 tot en met 2017 bedragen € 4.691.875.
 - b) De baten van het initiatief (bijdragen derden) zijn over de periode 2008 tot en met 2017 € 2.319.145.

- c) Per saldo is sprake van een exploitatietekort van € 3.230.005 (nominaal). Dat tekort wordt volledig door JUST gefinancierd.

3.1.2. Overzicht 2018 – 2020 (indien de schikking doorgang vindt)

3.1.2.1. In Bijlage 2 verschaft Stichting FortisEffect een overzicht van de financiële aspecten in geval de schikking doorgang vindt. Dat leidt tot de volgende prognoses:

- a) De nog te maken kosten voor de periode 2018 t/m 2020 worden begroot op € 1.012.275 (hierbij is inbegrepen ook een begrote kostenpost van € 345.275, die verband houdt met de in § 2.3.1.3. omschreven aanvullende individuele dienstverlening).
- b) De nog te ontvangen baten over de periode 2018 tot en met 2020 worden begroot op € 155.000.
- c) Stichting FortisEffect ontvangt een vergoeding van Ageas ter hoogte van € 7.000.000.
- d) Stichting FortisEffect ontvangt naar verwachting de eerder genoemde opbrengsten uit hoofde van de resultaatsafhankelijke vergoeding. Stichting FortisEffect begroot die op € 3.495.909.⁴
- e) Uit bovenstaande baten volgt dat het bedrag ter aflossing van de financiering (bestaande uit aflossing hoofdsom en funders fee) wordt begroot op € 10.495.909:
 - i) Hoofdsom aflossing: € 3.230.005;
 - ii) Funders fee over periode 2009 tot en met 2020: € 7.265.904. Dit laatste bedrag is de vergoeding voor rente, risico en winst inzake de risicovolle investering over een periode van elf jaar. (Alleen) dit is bruto omzet voor de (proces)financier.⁵

3.2. Toelichting bedragen

3.2.1.1. De hiervoor verstrekte overzichten kunnen licht worden misverstaan. Ter voorkoming daarvan een aantal opmerkingen.

3.2.1.2. Het belangrijkste is dat de omvang van de post 'resultaatsafhankelijke vergoeding' onzeker is, zoals hierboven uiteengezet in § 2.4.2.. In die zin zijn de overgelegde overzichten zeer voorlopig.

3.2.1.3. In het exploitatieoverzicht (Bijlage 1) onder 'financiering' zijn slechts nominale bedragen vermeld. Bedragen die zien op vergoeding voor rendement en risico's (funders fee) zijn in Bijlage 2 opgenomen. Nu JUST feitelijk de tekorten rechtstreeks voorfinanciert en is overeengekomen dat het volledige saldo van baten (negatief of

⁴ Let op: dit is een inschatting op basis van de aannames zoals geformuleerd in Bijlage 2.

⁵ Voor aftrek kosten en belasting.

positief) aan haar toevalt, is eerst nu, na 10 jaar, in te schatten dat de financiering een rendement kent en welk rendement dat mogelijk zou kunnen zijn.

- 3.2.1.4. De in deze akte en de bijlagen vermelde bedragen zijn schattingen. JUST faciliteert meerdere initiatieven, veelal op basis van dezelfde soort afspraken. De kosten die met die dossiers verband houden worden c.q. zijn de afgelopen jaren niet consequent 'gelabeld'. Het zou daardoor een en enorme exercitie vragen om alle gemaakte kosten alsnog te duiden. Over een historie van circa negen jaar is dat onbegonnen werk, zeker nu JUST geen rekening heeft gehouden met een fase waarin op deze wijze per individueel dossier een opgave zou moeten worden verstrekt.
- 3.2.1.5. Het bedrag dat na afwikkeling aan JUST toekomt is substantieel en komt hoog over. Er dient echter in ogenschouw te worden genomen, dat het **1)** een belangrijk deel bestemd is voor aflossing en **2)** het andere deel een funders fee betreft voor een riskante en omvangrijke financiering over een periode van (gerekend tot eind 2020) ruim 11 jaar.
- 3.2.1.6. Om de fee in perspectief te zien zou ze kunnen worden vergeleken met een aantal andere types situaties/investeringen/leningen met een hoog risico. Het risicoprofiel van procesfinanciering kent gelijkenissen met dat van private equity financiering. Daar wordt veelal gerekend met een return van 20-25% op jaarbasis. Dat is vergelijkbaar met toepassing van een jaarlijks samengestelde rente over het uitstaande bedrag van 20-25%. Stichting FortisEffect legt als illustratie Bijlage 3 over. Dat is een voorbeelduitwerking van een samengestelde rente van 20%, toegepast op de gefinancierde bedragen. De uitkomst daarvan is dat bij een investeringsperiode van 11 jaar een bedrag aan aflossing en funders fee c.q. adequate vergoeding voor rente en risico € 11.065.735 zou bedragen. Dat is hoger dan de hierboven geprognostiseerde funders fee voor JUST.
- 3.2.1.7. Daarbij dient nog te worden bedacht dat financieringen in private equity minder riskant zijn en betrekking hebben op investeringen waar meer mogelijkheden zijn voor controle- en sturingsmechanismen ten behoeve van de investeerder, terwijl Stichting FortisEffect en JUST sterk afhankelijk waren van de grote onzekerheid in litigation.
- 3.2.1.8. De andere verzoekers zullen in hun aktes die aspecten, en welke bedragen en percentages ten deze marktconform zijn, ook nader toelichten. Omwille van vermindering van doublures verwijst Stichting FortisEffect ook voor dit onderwerp verder graag naar die aktes.
- 3.2.1.9. Alles in aanmerking nemende acht Stichting FortisEffect de voor JUST aan de schikking verbonden baten redelijk en zeker niet van een zodanige hoogte dat

sprake is van een excessieve beloning. De vergoeding ligt binnen (en aan de onderzijde) van de bandbreedte die bij dit soort en vergelijkbare investeringen en leningen gebruikelijk is en past.

HOOFDSTUK 4 ONTPLOOIDE ACTIVITEITEN / REDELIJKHEID OPBRENGST

4.1. Verrichte werkzaamheden

- 4.1.1.1. Ter nadere adstructie van de gemaakte kosten verstrekt Stichting FortisEffect een samenvatting van de werkzaamheden die door of namens haar vanaf 2008 tot heden zijn verricht. Het betreft:
- a) Inventariseren en analyseren dossier en op basis daarvan juridische visie ontwikkelen en processtrategie bepalen. Herijking daarvan meerdere malen per jaar en zeker bij ieder processtuk;
 - b) Bijwonen en participeren in diverse Algemene vergaderingen van Aandeelhouders in onder meer Brussel, Gent en Utrecht;
 - c) Overleg met Fortis en een groot aantal andere (weder)partijen (Staat der Nederlanden, Koninkrijk België, FPIM, AFM, DNB);
 - d) Overleg met een groot aantal gedupeerden, alsmede andere vertegenwoordigers van gedupeerden, zoals VEB, Deminor, SICAF, Testaankoop, Arnauts, Modrikamen, Lenssens), inclusief vele bezoeken aan België;
 - e) Contact met diverse media gedurende de gehele periode;
 - f) 'Voeging' als belanghebbende in procedure VEB voor Ondernemingskamer via cliënt Valuas;
 - g) Zelfstandig uitvoerige gerechtelijke procedures gevoerd:
 - i) Voorlopig getuigenverhoor Rechtbank Amsterdam (aanvankelijk toegewezen, later afgewezen);
 - ii) Hoofdzaak bij Rechtbank Amsterdam, inclusief incident mbt. voorlopige voorzieningen;
 - iii) Hoger beroep bij Hof Amsterdam, inclusief incident mbt. toelaatbaarheid materiaal uit Parlementaire Enquête als bewijs;
 - iv) Cassatieprocedure bij Hoge Raad tegen de Staat der Nederlanden;
 - v) Cassatieprocedure bij Hoge Raad tegen Ageas;
 - vi) Aantal wederpartijen: aanvankelijk zeven (Staat, Fortis, Fortis Bank NL, AFM, DNB, Staat België, FPIM België). Later alleen nog Staat en Fortis;
 - vii) Aantal processtukken: 88;
 - viii) Veroordeling van Fortis verkregen bij Hof Amsterdam 29 juli 2014;
 - ix) Enige partij die (door)geprocedeerd heeft inzake periode 3, de periode die (door het arrest van uw Hof van 29 juli 2014) een sterke katalysator is geweest voor de totstandkoming van de Settlement ('Stichting FortisEffect-voorziening');

- h) Onderhandelingen met Ageas inzake de Settlement over periode 2016-2017;
- i) Het participeren in deze WCAM-procedure, met inbegrip van vervaardigen van processtukken en voorbereiden en bijwonen van zittingen;

- 4.1.1.2. De organisatie en administratie van dit alles, evenals het periodiek informeren en het beantwoorden van vragen, is complex en omvangrijk geweest:
- a) Aanstellen en aansturen van advocatenteam (op piekmomenten tot 13 advocaten gelijktijdig) en administratieve medewerkers (op piekmomenten tot 15 personen gelijktijdig);
 - b) Overleg met specialisten op het vlak van investment, banking, insurance en schadebepaling ten behoeve van de procedures en de onderhandelingen;
 - c) Voeren van uitvoerige onderhandelingen met Ageas na het arrest van 16 juni 2017.
- 4.1.1.3. Het aantal personen en organisaties dat bij het dossier betrokken is geweest, heeft tenminste 35 bedragen:
- a) (Proces)financier en backoffice daarvan ((proces)financiering, operationele en administratieve begeleiding groep beleggers);
 - b) De Gier Business Finance Law te Utrecht; (mr. A.J. de Gier; Ondernemingsrecht, Aansprakelijkheidsrecht, aansturing legal team)
 - c) Van Diepen Van der Kroef Advocaten Utrecht (olv. mr. Bijleveld en medewerkers; legal Ondernemingsrecht en Aansprakelijkheidsrecht);
 - d) Van Diepen Van der Kroef Advocaten Amsterdam (mr. Wolfs en medewerkers; legal Vennootschapsrecht en Financieel recht);
 - e) Molenaar Marks Advocaten te Amsterdam (mr. Molenaar en medewerkers; legal Vennootschaps-, Ondernemings- en Financieel recht; mr. Molenaar wordt door uw Hof (Ondernemingskamer) regelmatig als tijdelijk bestuurder benoemd op de voet van de artt. 2:349a, 355 en 356 BW);
 - f) Tonino & Partners Advocaten te Amsterdam (olv. mr. Tonino; legal Strafrecht en Financieel recht);
 - g) Van Swaaij Advocaten (mr. J.H.M. van Swaaij; legal cassatie);
 - h) Lawyers' Specialist Bruning (mr. M.E. Bruning; legal cassatie);
 - i) Financial Markets Conduct (olv. drs. Jochems; expertise governance, financiële markten, banking en schade).

4.2. Soorten kosten

- 4.2.1.1. Hiermee zijn onder meer de volgende kosten(soorten) gemoeid:
- a) Legal (kosten advocaten, verschotten, proceskostenveroordeling);
 - b) Management;
 - c) Interne organisatie, waaronder:
 - i) On-boarding deelnemers;

- ii) Administratie;
- iii) IT-voorzieningen en infrastructuur;
- iv) Communicatie deelnemers;
- v) Vertalingen (Engels, Frans);
- vi) Helpdesk / Q&A.
- vii) Verzekering aansprakelijkheid;
- d) Deskundigen diverse terreinen (banking & finance, financiële markten, strafrecht, vennootschapsrecht, contractenrecht, aansprakelijkheidsrecht, Europees recht, cassatie);
- e) Reis en verblijfkosten zittingen en onderhandelingen;
- f) Mediabeleid en -contacten;
- g) Rapportages;
- h) Administratievoering;
- i) Strategiebepaling/overleg;
- j) Kosten van vertalingen indien nodig;
- k) Instandhouden telefonische helpdesk;
- l) Instandhouden website.

4.3. Nog te verrichten werkzaamheden

- 4.3.1.1. De hiervoor geschetste periode beslaat inmiddels bijna 9,5 jaar en duurt minimaal 10 jaar. Indien de schikking door uw Hof verbindend wordt verklaard, is het werk immers nog niet gedaan. Dan begint de periode van uitvoering en afwikkeling van de schikking, waar Stichting FortisEffect zoals beschreven haar deelnemers op individuele basis – indien en voor zover zij dat wensen - zal begeleiden bij:
- a) Inventariseren informatie per deelnemer;
 - b) (Actieve ondersteuning bij) indiening claims voor alle deelnemers;
 - c) Ontvangen en distribueren compensatie;
 - d) Communicatie, administratie en voorlichting.
- 4.3.1.2. Naar verwachting zal die duren tot circa medio 2020.

4.4. Adstructie redelijkheid baten - Financiële aspecten en risico's

- 4.4.1.1. Een collectieve procedure is een complexe onderneming. Het initiëren daarvan vraagt durf, uithoudingsvermogen, incasseringsvermogen en een goede financiering. Men denke aan de volgende aspecten:
- a) Onzekerheid over de sterkte van de vordering en de uitkomst;
 - b) Onzekerheid over de inbaarheid van de vordering;
 - c) Onzekerheid over hoogte van de vorderingen per gedupeerde;
 - d) Onzekerheid over het aantal gedupeerden en de schaal van de actie;
 - e) Onzekerheid over mogelijkheden om gedupeerden te bereiken;

- f) Complex/meerdere disciplines/team van advocaten nodig/meerdere jurisdicties en rechtsstelsels;
- g) Veeleisendheid dossier, enorm tijdsbeslag, dwingende belasting van betrokkenen;
- h) Meer (financiële) middelen van verweerders om zich te verdedigen;
- i) Meerdere verweerders en onduidelijkheid over de feiten en ieders aandeel in de schade;
- j) Verweerders die ervaren zijn en samenwerken;
- k) Groot financieel belang aan de zijde van de verweerders (en dus veel weerstand), tegenover klein financieel belang per gedupeerde;
- l) Hoge kwaliteit advocatenkantoren verweerders;
- m) Verschillende gerechtelijke instanties en verschillende rechters;
- n) De stabiliteit van de financiering en de mate van bereidheid bij de financier qua budget, tegenvallers en tijdverloop;
- o) Er is in korte tijd veel actie nodig en er worden veel kosten gemaakt, ook in de eerste maanden als veel factoren nog onbekend en zeer onzeker zijn;
- p) De onzekerheid van de uitkomst en het gegeven dat dat niet alleen van de eigen activiteiten afhankelijk is;
- q) De kwaliteit van de andere belangenorganisaties en de vraag of zij het dossier positief dan wel negatief beïnvloeden;
- r) Risico op proceskostenveroordelingen en tegenvorderingen;
- s) De (on)volledigheid van de feitelijke informatie die ten grondslag ligt aan de vordering;
- t) De enorme inspanning die nodig is om feitelijke informatie van duizenden gedupeerden te verzamelen, te ontvangen in vele verschillende formats (papier, handgeschreven, e-mail, Wettransfer, zipfiles e.d.);
- u) De onvolledigheid van de feitelijke informatie die van gedupeerden wordt ontvangen;
- v) De individuele omstandigheden van het geval die de omvang van de vordering van de gedupeerden bepalen;
- w) Rechtsontwikkelingen;
- x) De omvang van de kosten is op voorhand onbekend, evenals het verloop van het dossier en de procedures (wel of niet extra incidentele vorderingen en Korte Gedingen e.d.);
- y) De zakelijkheid van de verweerder;
- z) De schikkingsbereidheid van de verweerder.

4.5. Professionele financiering vereist – ongeacht organisatiemodel

- 4.5.1.1. Dit alles vergt een omvangrijke, kostbare financiering. Stichting FortisEffect verzoekt uw Hof oog te hebben voor doorwerking van de geschetste risico's in de kosten van financiering. Het zijn riskante investeringen zonder enig onderpand of andere zekerheid.

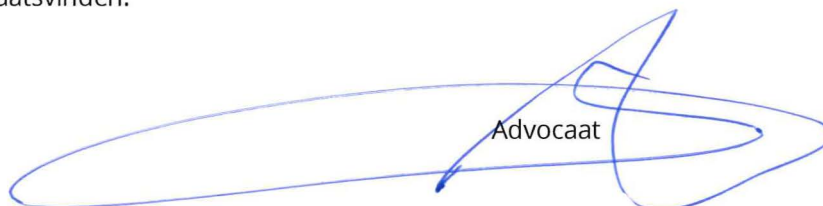
- 4.5.1.2. Het maakt bij dit onderwerp geen verschil of het initiatief intern of extern gefinancierd is. In alle gevallen is dezelfde investering vereist. En of die nu uit eigen middelen komt (VEB) of uit middelen van externe (proces)financiers: de kosten en risico's zijn even hoog en er is geen reden om ze op een verschillende wijze te honoreren. En in beide modellen zijn de behoeften, investeringsrisico's en de wens tot een zekere invloed op het proces vergelijkbaar.
- 4.5.1.3. Stichting FortisEffect benadrukt dat het bij collectieve initiatieven – zeker waar de schade aangericht is bij consumenten – zeer moeilijk is om überhaupt een geschikte financiering te vinden van een financier die deze grote risico's wil aanvaarden. Het is derhalve niet zo dat er financiers klaarstaan om mee te onderhandelen. Dat moet mede in gedachten worden gehouden bij de beoordeling van de condities van de financiering door JUST. Mede in dat licht en vergelijkenderwijs is sprake van alleszins redelijke condities.

4.6. **Conclusie**

- 4.6.1.1. Stichting FortisEffect is van oordeel dat de door haar – naar verwachting – naar aanleiding van de schikking te ontvangen baten, gegeven de omvang en de aard van de investering, gerechtvaardigd en redelijk zijn.

HOOFDSTUK 5 **CONCLUSIE**

- 5.1.1.1. Stichting FortisEffect vertrouwt erop uw Hof hiermee adequaat inzicht te hebben verstrekt in de financiële aspecten van haar initiatief en duidelijk te hebben gemaakt dat de financiële voordelen die daar voor haar procesfinancier mee gemoeid zijn zich alleszins binnen redelijke, marktconforme bandbreedtes bevinden.
- 5.1.1.2. Voorts toont het voorgaande volgens Stichting FortisEffect aan dat zij zich bij het beoordelen van de redelijkheid van de schikking en het instemmen daarmee, heeft laten leiden door de belangen van zowel haar deelnemers als alle overige beleggers. Voor al degenen die in Fortis hebben belegd in de periode 2007/2008, ongeacht of zij active of non-active claimants zijn (beide categorieën behoren tot de achterban van FortisEffect), geldt dat dankzij de grote risico's die FortisEffect en met name haar financier hebben genomen, er een aanzienlijke vergoeding zal plaatsvinden.

Advocaat

Bijlagen

- Bijlage 1: Exploitatieoverzicht per heden en per eind 2020
Bijlage 2: Financiële afwikkeling Stichting FortisEffect ingeval van uitvoering schikking
Bijlage 3: Voorbeeldberekening rendement over financiering bij jaarlijkse samengestelde rente van 20%

Dit dossier wordt behandeld door mr. A.J. de Gier, verbonden aan De Gier Business Finance Law te Utrecht (Maliebaan 70, 3581 CV w www.degierbfl.com e degier@degierbfl.com), bijgestaan door Van Diepen Van der Kroef Advocaten (www.vandiepen.com).

BIJLAGE 1

Bijlage 1

Overzicht kosten, baten en financiering FortisEffect

	2008 t/m 2017	2018 t/m 2020	Totaal
KOSTEN			
<i>Intern</i>			
Case management	1,210,000	240,000	1,450,000
Backoffice (admin, contracten, etc)	465,000	150,000	615,000
Communicatie achterban	305,000	75,000	380,000
Ondersteuning claim filing	200,000	150,000	350,000
Voorziening proceskosten	37,500	-	37,500
<i>Extern</i>			
Legal / Expertise (intern + extern)	2,426,375	34,000	2,460,375
Verzekering	48,000	18,000	66,000
Begrote kosten ivm afwikkeling bewijsstukken		345,275	345,275
KOSTEN TOTAAL	4,691,875	1,012,275	5,704,150
BATEN			
Bijdragen derden	2,319,145	155,000	2,474,145
BATEN TOTAAL	2,319,145	155,000	2,474,145
FINANCIERING			
Financiering nominaal	2,372,730	857,275	3,230,005
FINANCIERING TOTAAL	2,372,730	857,275	3,230,005

Bedragen in Euro's en naar beste kunnen geschat en waar van toepassing exclusief 21% BTW

BIJLAGE 2

Bijlage 2

Scenario in geval van uitvoering schikking met kostenvergoeding Ageas en korting FortisEffect resultaatsvergoeding

FortisEffect uitgangspunten/aannames:	
1. Claimanten achterban FortisEffect	13,811
2. Gemiddelde vergoeding per claimant	€4,500
3. Begrote kosten per deelnemer ivm bewijsstukken	€25
4. Compensatie voor FortisEffect achterban voor discount	€62,149,500
5. Discount ivm incasso, opkomst, etc	-25%
6. Compensatie voor FortisEffect achterban na discount	€46,612,125

UITGAVEN	
Kosten t/m eind 2017 nom.	(€4,691,875)
Begrote kosten 2018 t/m eind 2020 (excl. individuele diensten)	(€667,000)
Kosten individuele diensten	(€345,275)
Subtotaal	(€5,704,150)
BATEN	
Baten derden t/m 2017	€2,319,145
Begrote baten derden 2018 t/m 2020	€155,000
Subtotaal	€2,474,145
Saldo kosten en baten FortisEffect per jaareinde 2020	(€3,230,005)

Het saldo van kosten en baten is over de gehele periode 2009 - 2020 volledig gefinancierd door JUST Legal Finance

Prognose jaareinde 2020 bij uitvoering schikking:

BATEN (prognose)	
Kostenvergoeding Ageas	€7,000,000
Inschatting resultaatsvergoeding, incl discount (uitgangspunten ad. 5) 10.0%	€3,495,909
Subtotaal	€10,495,909
AFLOSSING Financiering	
Hoofdsom	(€3,230,005)
Funders fee	(€7,265,904)
Subtotaal	(€10,495,909)
Saldo FortisEffect per jaareinde 2020	€0

Bedragen in Euro's en naar beste kunnen geschat en waar van toepassing exclusief 21% BTW

BIJLAGE 3

Bijlage 3

Scenario investeringen op basis van samengestelde rente van 20% per jaar

Rente
20%

Jaar		Gefinancierd	Cumulatief + rente
2008	€	-	€ -
2009	€	549,175	€ 659,010
2010	€	441,500	€ 1,320,612
2011	€	81,850	€ 1,682,954
2012	€	135,250	€ 2,181,845
2013	€	84,250	€ 2,719,314
2014	€	15,429	€ 3,281,692
2015	€	149,768	€ 4,117,752
2016	€	211,543	€ 5,195,155
2017	€	626,454	€ 6,985,930
2018	€	585,275	€ 9,085,446
2019	€	136,000	€ 11,065,735
2020	€	136,000	€ 13,442,083

Hoofdsom + Funders fee €10,495,909